

UN "OVNI" EN EL SIGLO XVIII A LA VALL D'EN BAS

Eduardo de Delás y de Ugarte

A l'article "*El matrimonio de Verntallat, su descendencia y su círculo familiar*"⁽¹⁾ En Josep M^a. de Solà-Morales, publicà per primera vegada la genealogia parcial de la família Desprat de Sant Esteve d'En Bas. Aquesta genealogia és extreta d'una còpia del "*Llibre de Notas y Diadas de Actes Fehents per la Casa de Desprat*" de pròpia mà del Ilm. Sr. D. Eduardo de Casanova i de Galtero de Mir i Desprat de Savassona, que es conserva a l'Arxiu Municipal d'Olot, des de la darrera Guerra Civil i procedent sens dubte de l'Arxiu Desprat d'En Bas. A aquest arxiu pertany l'original del dit "*Llibre de Diadas*" del qual continuem la següent genealogia:

"Ramón de Desprat, fill de Gaspar, casá amb Elisabet Colomer filla de Miquel Colomer."⁽²⁾

Fran^{co}. Desprat, fill de Ramón de Desprat, casá amb María Veguer, filla de Josep Veguer."⁽³⁾

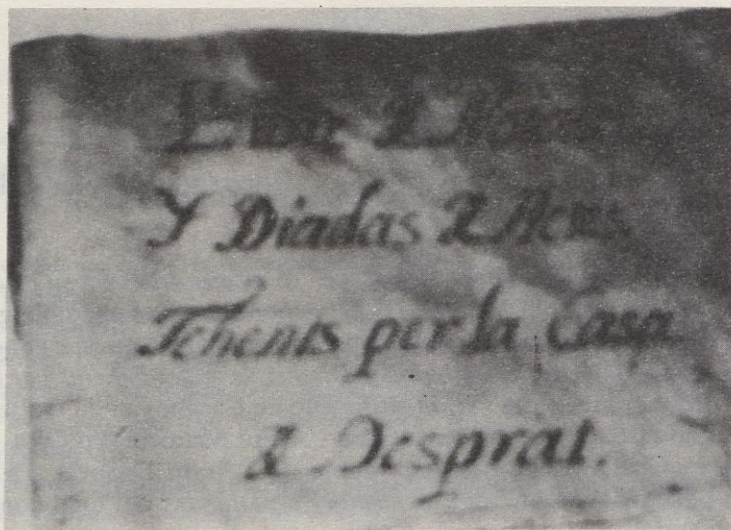
Est obtingué Privilegi de Noble, per lo Senyor Rei Carles Segón a Madrid al 22 de Setembre del any 1.677.

Josep de Desprat, fill de D. Fran^{co}. casá amb la Sra. Elena Ferrer.

D. Josep de Desprat según dest nom fill de D. Josep Primer casá amb dona María Ignasia de Busquets".

Aquest darrer redactà a l'any 1.751 el citat Llibre de Diadas també titulat "*Llibre Major Ha ont se trobran copiats y copiadas todas las notas dels llibres vells y las diadas de Actes dels que fan per la Casa de Desprat, fet y copiat de má de D. Joseph Desprat lo any 1.751. Per major claradat, y mes fassil llegir que no les notas vellas*". El llibre comença amb "*Abra de la Dessendencia de la casa de Desprat de Sant Esteve de Bas per linia recta*", segueix amb les "*Afrontacions*" o descripció de les peces de terra, i llurs fites amb els "*Partits de Casas i Horts que fan sensos i están en senyoria Directa*" i finalment, l'apartat que comença: "*Mes Avant se trobaran todas las notas y Diadas de Actas y demes Noticias tant de las Vellas com de las fetas per mi D. Joseph de Desprat, que he considerat podrian al esdevenidor fer per la Casa de Desprat com podras veurerse en avant*".

Dintre d'aquest apartat es relacionen notícies heterogènies de compres, canvis, capítols matrimonials, institució de beneficis eclesiàstics, censos per pagar i per cobrar, capbreuacions, Morts, Dots, admissions i habilitacions a Corts i altres aconteixements més aviat domèstics, però de vegades surten notícies del món

exterior, com el terratrèmol del dia de Tots Sants de 1.755 a Lisboa o la devolució de les armes, feta pel Rei Carles III a tota la Noblesa del Principat de Catalunya a 23 de Sbre. 1.760. Transcrivim aquí la següent nota per les evidents concomitàncies amb l'objecte del present treball.

“Die 30 de Maig 1.760 entre cinq i sis horas del matí, se sentí un gran tró que durá serca de mitx quart a la part de Ponent i tirant a Tremontana, estant lo cel ben ceré, de forma que totom ha judicat esser senyal del Cel, i en Girona diuen causá molt mes roido, Deu nos fasse la graçia sie en be”.

Ultra tots aquets apartats vénen uns 90 fulls en blanc. Fins aquí la descripció del “Llibre de Diadas”. Com hem dit abans hi ha una còpia a l'Arxiu d'Olot però en un quadern de començaments de segle i que acaba on a l'original, comencen els fulls en blanc.

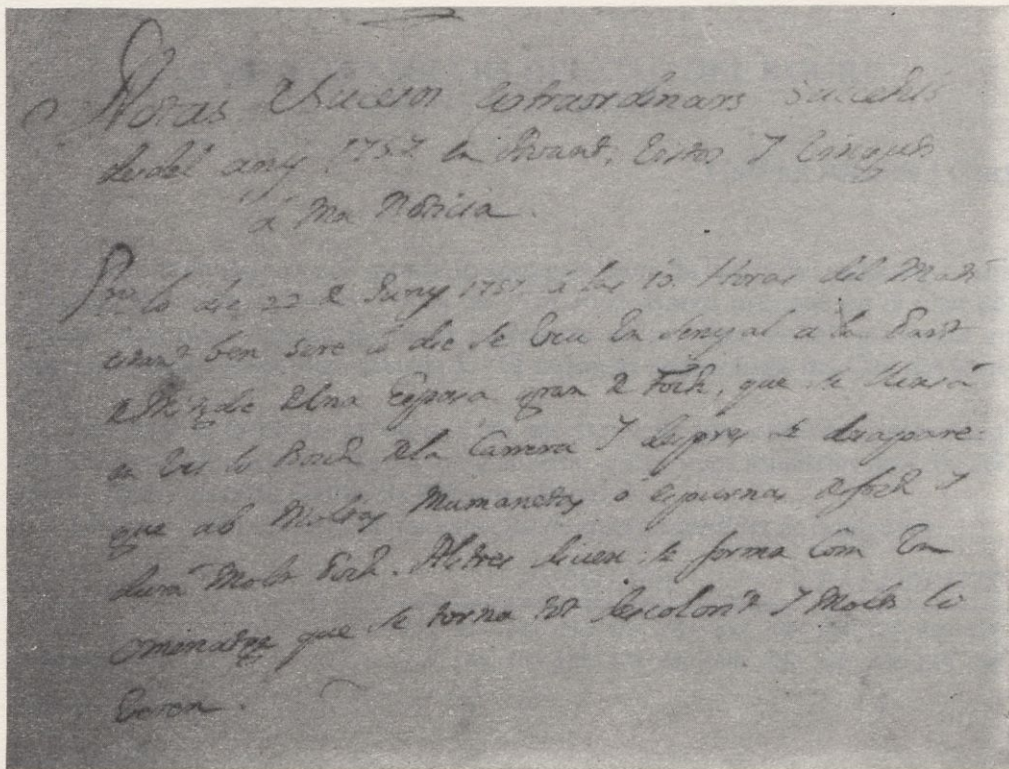
Fullejant les pàgines blanques a l'estiu de 1.979 vàrem tenir la sorpresa de trobar-nos a nou fulls del final la següent nota:

“Notas de sucesos extraordinaris succehits des del any 1.757 en Avant, vistos y vinguts á ma noticia. Pro. lo die 22 de Juny 1.757 á las 10 Horas del matí estant ben sere lo die se veu un senyal á la part de mitgdie de una espasa gran de foch, que se llensá en ves lo bosch de la Carrera i després se desaparegué amb molts llumanetas o espurnas de foch i durá molt poch. Altres diuen se formà com un Omenatge que se torná tot descolorit i molts lo veren”.

Segueix el full en blanc; es tracta doncs de l'únic succés extraordinari vingut a notícia de D. Josep de Desprat i Ferrer.

Segurament la causa de romandre desconegut fins al dia d'avui dit succés, ha estat degut al fet de trobar-se dita nota entre els fulls en blanc y no ésser transcrita a la còpia del “Llibre de Diadas” de l'Arxiu d'Olot.

Creiem que aquesta notícia és la primera prova documental de l'observació d'un OVNI al comtat de Besalú i a Catalunya

NOTES

- (1).-Anales del Instituto de Estudios Gerundenses. Vol. XXII, 1.974-75, pág. 395 i següents.
- (2).-En poder de Bausili Bosch de Platraver notari del Mallol, any 1.632.
- (3).-En poder de Pere Masbernat notari d'Olot, 18 Desembre 1.669.